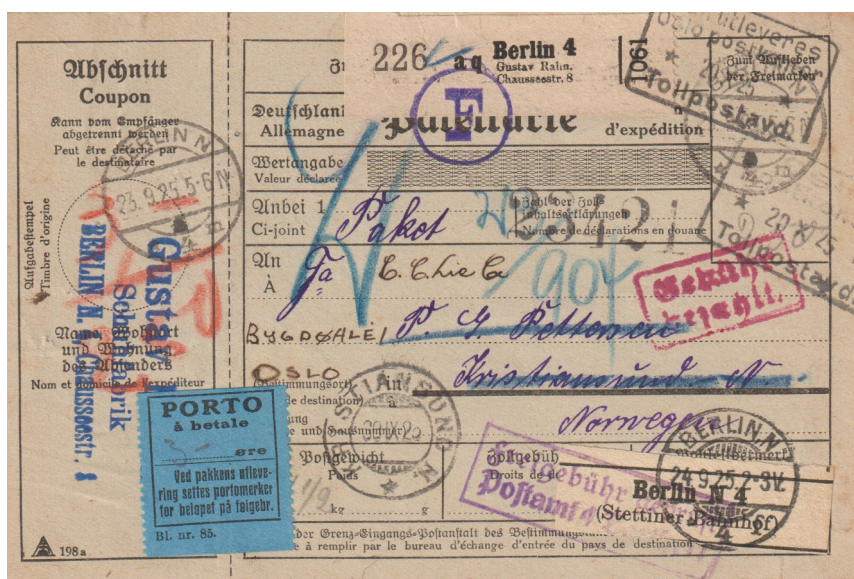

OMADRESSERING OG TOLLPOST

av
Tore Haga

Utenlandske følgebrev med mange stempler er gjerne en fryd for øyet – i hvert fall for mitt. Her vises ett som jeg nylig har fått hånd om. På dette er det imidlertid ikke så mange utenlandske poststempler – de fleste er norske. Innlevert 23.9.25 og avsendt dagen etter, ifølge de to avtrykkene fra Berlin N. Der er jo de to firkanstemplene Gebühr bezahlt og det lilla nedenfor, men de har med porto en å gjøre. Uten ett eneste transittstempel ankom følgebrevet Kristiansund N 30 IX 25. Så var visst adressaten ikke lenger på adressen, og sendingen ble omadressert til ny adresse i Oslo. Men da ser det ut til å ha åkt inn på tollposten, som har datert sine stempler 20 X 25. Hvorfor det gikk nesten tre uker mellom ankomst Kristiansund og stempling hos tollposten, vites ikke, men det kan jo ha tatt noe tid før omadressering og avsending til Oslo.

Hvorfor er dette interessant (i hvert fall for meg)? Jo, dette er en parallell til følgebrevet som jeg omtalte på slutten av tidligere artikkel «Kristiania boks 1906?» på denne nettsiden. I 1919 ankom det Trondhem fra København, også det uten ett eneste transittstempel. Det ble omadressert til Kristiania og fikk der på seg avtrykk fra det nøytrale boksstempelet som jeg har sett bare på følgebrev innkommet fra utlandet. Går vi enda litt lengre tilbake, til artikkelen «Stempler i boks», også på denne nettsiden, foreslo jeg der at det var tollposten som disponerte angjeldende boksstempel. Nærværende følgebrev fra 1925 viser jo nettopp slik rutine.

For ordens skyld presiseres at når jeg i sistnevnte artikkel sa at omtalte boksstempel undergikk en svært så grundig omgraving og fikk tilføyd P.P. II i 1921, har data som jeg ble klar over etterpå, gitt grunn til tvil om at den påstanden er riktig. Dette ble problematisert i den mellomliggende artikkelen og var grunnen til spørsmålstegnet bak 1906. I tilknytning til dette må tilføyes at det jeg der kalte Langangens riss, slett ikke er Langangens. Det finnes allerede i artikkelen *Norsk pakkepost* av F.A. Brofos i Norske Filatelistika. Dette ble jeg klar over i etterhånd.

Egentlig synes jeg det er rart at hverken nevnte boksstempel eller nevnte riss, begge vist her til høyre, er gjort bedre rede for i litteraturen. Olga Ellis gjorde altså et forsøk, men unnlot å illustrere sine funn om dette.

En liten mistanke ligger og lurar i bakhodet: Er risset egentlig en forvrengt versjon av boksstempelet? Jeg håper på mer materiale og kommentarer fra kolleger.

- Kilder:
- Egne artikler, nevnt i ovenstående tekst.
 - Egen samling.
 - Olga Ellis & Alan Totten: Norway Parcel Post to 1945.
 - Norske Filatelistika.